

LEVEN NA DE SCHEIDING

Kinderen eerst!

Machteld (49) en Esther (45) leerden elkaar kennen op Curaçao, waar ze met hun mannen en kinderen woonden. Nu, ruim tien jaar later, wonen ze allebei in Nederland. Machteld met haar kinderen Merel (18), Coen (17) en Coosje (14) en Esther met Joris (14) en Sophie (9). Zonder mannen, want inmiddels zijn Machteld en Esther allebei gescheiden. Onlangs kwam hun eerste gezamenlijke boek uit: *Eerste Hulp bij Scheiding*, een doe-boek voor kinderen van 8 tot 12 jaar van wie de ouders gaan scheiden of gescheiden zijn.

Tekst: Willemien Vereijken - Fotografie: Simon van der Woude

Machteld opent het gesprek: "Dit boek zou ik nooit meteen na mijn scheiding hebben kunnen schrijven. Als ik terugkijk, dan zie ik vele jaren waarin ik vooral heb geprobeerd om goed op de been te blijven en dan met name voor mijn kinderen. Mijn kinderen hebben bij mij altijd al op de eerste plaats gestaan, maar in de periode na mijn scheiding was dat helemaal zo. Het enige wat me toen echt wat kon schelen, was hoe het met hen ging. Ik heb mijn eigen emoties daaraan helemaal ondergeschikt gemaakt. Dat heeft me tegelijkertijd ook geholpen, hoor. Omdat ik voor de kinderen zo goed en zo leuk mogelijk verder wilde gaan, gaf ik mezelf indirect ook een duwtje in de goede richting."

"Bij mij was dat precies zo", knikt Esther instemmend. "Daar kwam nog bij dat de vader van de kinderen ook nog eens heel ver weg ging wonen. We bleven dus echt met z'n drieën achter. De drie musketiers, zo voelde het voor mij. Samen hebben we ervoor gevochten om zo goed mogelijk door het verdriet van die eerste periode heen te komen. Voor mijn dochter Sophie speelt dan ook nog mee dat haar broer Joris een verstandelijke beperking heeft. Het leven is dus in meer dan één opzicht niet makkelijk voor haar, maar ik doe er alles aan om haar jeugd zo vrolijk en gezellig mogelijk in te vullen."

*Mama is weer in zo'n bui. Ik word gek van die zoentjes. Ik vind haar wel lief, hoor. Maar sinds ze is gescheiden, zoent ze mij zo veel. Vast omdat ze papa niet meer kan zoenen. Eigenlijk is dat best zielig voor haar. (Uit: *Eerste Hulp bij Scheiding*)*

"Ik heb de scheiding niet gewild, maar ik wilde zo ook niet samen verder", vervolgt Esther. "Ik ben zelf een kind van gescheiden ouders en ook mijn zus is gescheiden. 'Ik heb statistisch gezien een goede kans dat mijn huwelijk wél goed blijft', zei ik vroeger wel eens voor de grap. Maar ook bij mij ging het niet goed. Ik heb ervoor gevochten, voor de kinderen, voor ons, voor nu en voor later. Als ik twee oude mensen samen hand in hand zie lopen, dan blijft me dat raken. Zo had ik het ook gewild."

"Bij mij in de familie was niemand gescheiden", vertelt Machteld. "En ik ben zelf ook getrouwd met het idee en de wens dat het voor altijd zou zijn. Ook ik heb er veel tijd en energie in gestoken om te kijken of we het toch nog samen zouden kunnen redden. Maar het lukte ons niet. Dat betekent niet samen oud worden, niet samen de hoogtepunten in de levens van onze kinderen beleven. Ik heb vaak gezien hoe dat dan kan gaan, huwelijken waarbij de gescheiden ouders niet samen aanwezig kunnen zijn. Dat vind ik zo vreselijk voor die kinderen. Gelukkig hebben mijn ex en ik wat dat betreft altijd op één lijn gezeten en is het nooit zover gekomen."

Eigenlijk heb ik maar één wens. Dat papa en mama weer bij elkaar komen. Maar ik ben bang dat die wens niet gaat uitkomen...

"Omdat ik het zo graag samen wilde redden, heb ik te veel van mezelf ingeleverd", zegt Machteld. "Dat merkte ik pas toen we definitief besloten om uit elkaar te gaan. Ik was een deel van mezelf kwijtgeraakt en het heeft me jaren gekost om dat deel terug

Machteld (l) en Esther (r)

'Ieder kind wil het liefst beide ouders

te vinden. Dat is uiteindelijk gelukt en daar ben ik heel blij mee. Ik wil mezelf nooit meer zo verliezen. Wat er ook gebeurt. Dat is de meest wijze les die ik geleerd heb en dat gebeurt me ook nooit meer. Ik heb mezelf beter leren kennen en durf nu veel dichter bij mezelf te blijven. Dat beschouw ik als de grootste winst van alles wat me overkomen is."

"Ook ik ben meer mezelf dan ik ooit geweest ben", vult Esther aan. "Ik ben nu sterker dan ik daarvoor was. Ik red het met mijn kinderen, maar vooral met mezelf heel goed. Dat is een balans die ik door alles heen gevonden heb en die geef ik nooit meer op."

'Mijn ex blijft altijd de papa van mijn kinderen. Ik wilde geen moeder zijn die in hun bijzijn afgeeft op haar ex'

Mama heeft een heel mooi kistje. Soms snuffel ik er stiekem in. Op een dag keek ik in het geheimzinnige zakje dat erin zit. Er viel een gouden ring uit. Het leek wel een trouwring.

"Bij ons was papa meteen ook letterlijk ver weg", vertelt Esther. "Ik stond er dus echt alleen voor. Omdat mijn oudste zoon ook nog eens veel extra zorg nodig heeft, was ik dag en nacht in touw voor de kinderen. Ik had gewoon geen moment rust. Dat heb ik heel zwaar gevonden en er waren dagen waarop ik het echt niet goed volhield. Op een dag was ik zó moe en ellendig en de kinderen zaten ook niet lekker in hun vel. Ik liep naar de schuur en daar

stond een bezemsteel. Ik heb even getwijfeld wat ik daarmee zou doen. Uiteindelijk ben ik de tuin in gelopen en heb ik die stok uit pure onmacht en frustratie in één keer in stukken geslagen."

"Die frustratie en die onmacht herken ik helemaal", knikt Machteld. "Je staat er ineens helemaal alleen voor. Je moet alles zelf doen. Je kunt niet meer overleggen over de kinderen. Je bent de hele dag bezig. En dan 's avonds - als de kinderen eindelijk in bed liggen - moet je de kamer nog opruimen en de vuilniszakken naar buiten brengen. In die eerste periode na de scheiding vond ik dat, naast alle emoties, misschien wel het zwaarst. Niet meer kunnen delen, nooit even 's avonds weg kunnen zonder een oppas te moeten regelen. Ik was moe door alle emoties en door het verdriet, maar ook omdat je ineens alles zelf moet bedenken en beslissen. Er zijn echt dagen geweest waarop ik dat nauwelijks trok. Ik heb op een avond eens zo vreselijk tegen de kinderen staan schreeuwen dat ik me er nu nog steeds voor schaam."

Papa en mama zeiden nog wat dingen, maar ik hoorde het niet meer. 'Scheiden', dat klonk niet goed. Ik ving nog dingen op over 'niet meer bij elkaar wonen', 'elkaar niet meer zo lief vinden' en 'verhuizen'. Ik snapte er niets meer van.

"Als de ouders uit elkaar gaan, verandert het leven van de kinderen voorgoed", zegt Machteld. "Ieder kind wil het liefst beide ouders bij elkaar hebben. Mijn kinderen zijn veranderd door onze scheiding. Ze zijn wat voorzichtiger geworden. Ze denken iets langer na voordat ze ergens op reageren. Op een keer ging ik met de kinderen kamperen in Frankrijk. Andere jongens kwamen eraan gerend. 'Ga je mee naar het zwembad?' riepen ze tegen mijn zoon. Ik zag hoeveel zin hij had om mee te gaan, maar hij zei: 'Ik help mijn moeder eerst even om de tent op te zetten en dan kom ik eraan.' Dat is wel een heel goed voorbeeld van hoe het mijn kinderen beïnvloed heeft. En hoewel ik het natuurlijk nooit gewild had, ben ik heel trots op hoe ze eruit gekomen zijn. Want naast hun zorgzame en oplettende kant, zijn ze vooral heel levenslustige en ondernemende kinderen. Mijn oudste dochter heeft net een jaar in Sevilla en op Curaçao gewoond en gewerkt. Daardoor heb ik gezien hoe zelfstandig en ondernemend ze is. Ze weet dat ze echt niet dicht bij haar moeder hoeft te blijven. Ik ben daar heel blij mee."

"Mijn kinderen zijn jonger", vertelt Esther. "Ik weet dat Sophie nog lang gehoopt heeft dat het weer

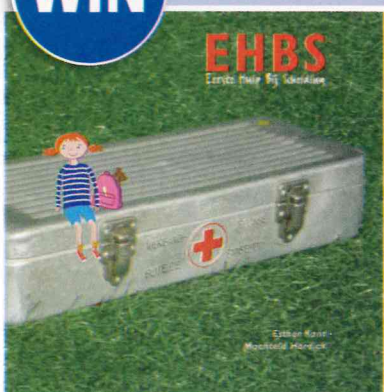
WIN

Lezeressenactie

EHBS
Eerste Hulp Bij Scheiding

Win het boek *Eerste Hulp Bij Scheiding*!

Mijn Geheim mag 5 exemplaren weggeven van *Eerste Hulp Bij Scheiding*. Wil je hier kans op maken, mail dan o.v.v. '1217 EHBS' naar acties@mijngeheim.nl. Vergeet niet je adres erbij te vermelden. Inzenden kan tot 4 september 2012

bij elkaar hebben'

goed zou komen tussen haar papa en mama. Maar ze kan nu uiteindelijk ook goed accepteren dat dat niet zo is. Ze is door haar leven met haar broer en door de scheiding natuurlijk veranderd. Die dingen hebben haar gevormd tot het kind dat ze nu is. Maar Sophie was altijd al een meisje dat haar eigen plan trok en zich niet snel liet beïnvloeden en gelukkig is ze zo gebleven. Vaak hoor je dat kinderen een tijd lang extra zorgzaam en voorzichtig zijn, maar bij Sophie en Joris is dat niet het geval. Zij zijn helemaal lekker zichzelf gebleven. Ik heb dat ook gestimuleerd. Ze hoeven niets met mijn verdriet, ze hebben al meer dan genoeg aan hun éígen verdriet. Als ik zie hoe mijn kinderen nu in het leven staan, dan ben ik daar trots op. Ik ben ook trots op mezelf. Als ik naar mijn kinderen kijk, denk ik dat ik het goed gedaan heb."

Ik zit naast mama in de auto. Wij zijn allebei stil. Ineens zeg ik: 'Ik vind papa wel de liefste!' Mama zegt: 'Je hebt gelijk, Puck. Het is jouw papa en dus is hij de liefste.' Hmmm, ik dacht dat mama boos zou worden.

"Mijn ex blijft altijd de papa van mijn kinderen", zegt Esther. "Hoe boos en verdrietig ik me ook voelde, ik heb altijd mijn best gedaan om hem naar de kinderen toe in zijn waarde te laten. Dat is een van de dingen die ik me vanaf het begin heb voorgenomen, om niet zo'n moeder te worden die afgeeft op haar ex waar haar kinderen bij zijn. Wij zijn niet meer samen, maar hij blijft altijd hun papa. Ik heb ook echt naar manieren gezocht om dat vorm te geven. Sophie maakte vaak een tekeningetje of een klein briefje voor papa of over de scheiding en die verzamelde ik allemaal in een dik boek."

"Mijn ex is een goede vader en dat ben ik ook altijd blijven zeggen tegen mijn kinderen", vertelt Machteld. "Het is helemaal niet zo makkelijk om die goede kant te blijven zien als je zelf gekwetst en verdrietig bent en helemaal niet zo positief over je ex denkt. Maar ik ben het blijven doen. Mijn kinderen hebben recht op hun eigen relatie met hun vader, zonder dat ik die kleur."

"Kinderen hebben vaak een loyaliteitsprobleem", vult Esther aan. "Hoe goed je je best ook doet, ze zitten toch af en toe tussen twee partijen in. Ze zijn of bij papa of bij mama en niet meer bij hun ouders samen. Sommige dingen zijn leuker bij papa, andere dingen zijn leuker bij mama. Ik ben er altijd duidelijk in geweest dat dat mag. Dat dat goed is. Je hebt als kind natuurlijk een eigen relatie met je

papa en met je mama en daar heb jij ook recht op." "Natuurlijk is het als moeder in het begin best wel eens moeilijk om van je kinderen te horen hoe leuk ze het bij hun vader hebben gehad", zegt Machteld heel eerlijk. "Maar ik heb mijn eigen gevoel op zulke momenten gelukkig altijd opzij weten te zetten. Ik vind het ook zo belangrijk dat mijn kinderen het goed hebben met hun vader."

'Een kind dat gedwongen wordt te kiezen tussen de ouders, loopt daardoor zeker altijd schade op'

Als je het beste wilt voor je kinderen, dan is dat echt een voorwaarde voor hun geluk. Een kind dat moet kiezen tussen de ouders, loopt daardoor altijd schade op."

Het allerstomste van alles vind ik dat ik moest kiezen. Nou ja, dat dacht ik. Dat ik moest kiezen. Ik was zo opgelucht dat dat helemaal niet hoefde. Ik mag ze gewoon allebei lief vinden, of stom. Want ik vind ze ook gewoon vaak stom. Allebei!

"Soms moet je terug naar heel kleine en eenvoudige dingen", zegt Machteld. "Gewoon samen met je kinderen dingen doen. Ik weet nog dat ik een keer, toen ik me verder helemaal niet zo gelukkig voelde, met de kinderen in de keuken broodjes aan het bakken was. De zon scheen en de keuken rook verruk-

'Een scheiding is nooit leuk'

kelijk naar vers brood en ineens vielen alle zorgen van me af en voelde ik me helemaal gelukkig."

"Dat herken ik precies", zegt Esther. "Samen dingen doen, brengt ons troost. Samen cakejes bakken en die versieren met smarties, hagelslag en muisjes. Dan wachten, een grote pot thee zetten en ze samen opeten. Dan is het leven voor ons drieën helemaal goed."

"Ik heb gezocht naar boeken en verhalen over ouders die gaan scheiden, die ik dan samen met mijn kinderen kon lezen", vertelt Esther. "En die zijn er ook wel, en ook wel heel goede, maar vaak vond ik ze ook zwaar. En daarbij bleven het de verhalen van anderen. Ik heb juist gemerkt dat ieder kind heel sterk een eigen verhaal en een eigen beleving heeft.

'In ons doe-boek willen we laten zien dat je als kind recht hebt op je eigen verdriet en je eigen emoties'

Mijn dochter is ook nog eens een doener, een kind dat het heerlijk vindt om dingen te maken en te knutselen. Ik vertelde al dat ze kleine tekeningetjes en verhaaltjes maakte en zo kwam ik op het idee om een doeboek te gaan maken voor kinderen van wie de ouders gaan scheiden of al een tijdje gescheiden zijn. Ik heb aan Sophie gevraagd of zij het leuk zou vinden als er zo'n boek voor haar zou zijn en ze was meteen heel enthousiast. Uiteindelijk heeft ze zelf een aantal tekeningen voor het boek gemaakt. Het is dus een boek voor haar en van haar geworden. Ik wist dat Machteld al jaren als grafisch ontwerper en vormgever werkt en ik vind het prachtig wat ze doet. Ze heeft precies de vrolijke stijl die ik graag voor het boek wilde hebben."

Ik ga verder met tekenen. Ik maak een tekening vol hartjes. De ene helft is voor mama en de andere helft voor papa!

"En zo kwam het dat Esther me vroeg of we hier samen iets mee konden doen", zegt Machteld. "Ik wilde dat graag. Vanuit mijn eigen ervaring kon ik me helemaal vinden in Esthers idee om voor kinderen een doeboek te maken. Een boek waarin ze hun eigen verhaal en emoties kwijt kunnen. Mijn eigen scheiding is nu zo lang geleden dat ik er goed op terug kan kijken. Ik zit niet meer in die emotie, maar

het onderwerp is natuurlijk heel bekend. Ik wil graag dat ieder kind dat een scheiding meemaakt daar zo goed mogelijk doorheen komt. Dat was voor mij dan ook de belangrijkste reden waarom ik meteen heel enthousiast was over dit praktische doeboek."

"Een scheiding is nooit leuk", zegt Machteld. "En we gaan dus ook niet doen alsof dat wél zo is. In ons boek *Eerste Hulp bij Scheiding* laten we zien dat je als kind recht hebt op je eigen verdriet en je eigen emoties. Het boek is zo gemaakt dat je er helemaal je eigen verhaal van kunt maken. Het wordt dus jónw boek, met jouw verhaal, waarmee je kunt doen en laten wat je zelf wilt. Ik ben blij met de vrolijke sfeer die het boek uitstraalt. Ik heb een flinke deuk opgelopen en de scheiding is voor mijn kinderen natuurlijk verdrietig geweest, maar we zijn er sterk en vrolijk uitgekomen en juist dat geven we door in het boek."

"Ik had nooit gedacht dat uit mijn scheiding zoiets moois en waardevols als dit boek zou komen", vult Esther aan. "Ik ben er dan ook heel blij mee. Ik hoop echt dat we met ons boek kinderen iets geven waar ze wat aan hebben. Een soort vriendje, in de vorm van een boek dat echt van jou is. Dat alles wat ik heb meegemaakt hiertoe heeft geleid, dat is voor mij echt een cadeautje." ■

Wil je reageren op dit verhaal?
Mail o.v.v. '1217 Machteld en Esther' naar
redactie@mijngeheim.nl. Je kunt ook je eigen
verhaal vertellen op www.mijngeheim.nl.